

nærer, og som i sine Konsekvenser medfører, at vi maa antage, at man ikke bør gaa ind paa Afløsningen af Højtidssofret, uden at Accidenserne ogsaa afløses, og at der i Virkeligheden ikke er saadanne særlige Forhold til Stede, der kunne vrænge til en Ordning, inden man kommer til en Afløsning af Accidenser. Flertallet har den Opfattelse, at Højtidssofret i og for sig ikke er nogen irrationel Afgift til kirkelige Embedsmænd, det er en Afgift, der maaste nok i sin nuværende Form er mindre hensigtsmæssig; men irrationel kan det ikke kaldes, og det gør i og for sig ikke nogen Skade. Fremdeles er Flertallet af den Opfattelse, at nogen særlig Lov for at faa Højtidssofferet afløst tiltrænges der ikke, idet Afløsningen gaar for sig Dag for Dag baade paa Landet og i Købstæderne. Anderledes stiller Sagen sig for Accidensernes Vedkommende. Accidenserne mene vi ere i Virkeligheden en stadelig Afgift. Her drejer det sig ikke blot om den Form, under hvilken denne Afgift erlægges, men selve Afgiften er efter vor Opfattelse usforvarlig. Vi ere nemlig af den Anskuelse, at det kun baader Folkekirken ringe, at man har den Ordning, at der skal betales for de kirkelige Handlinger. Det turde være en almindelig anerkendt Grundsetning, at naar der er Spørgsmaal om at paalægge Afgifter i et Samsfund for enkelte Handlinger, som foretages ved Samsfundsmagten, er en saadan Afgift kun begrundet i de Tilfælde, hvor der er Tale om Foretagelse af Handlinger, som udelukkende foretages i de paagældende Medlemmers Interesse. Der kan man paalægge dem en Afgift, idet Samsfundet da ikke er interesseret i, om Handlingen foretages eller ikke; ville de ikke betale Afgiften og ikke lade Handlingen foretage, er det Samsfundet en temmelig ligegyldig Ting. Men anderledes er det, naar Forholdet er det, at Handlingens Foretagelse er noget, der kræves som en Samsfundspligt. Naar det er Tilfældet, maa Stillingen være den, at det bliver Samsfundet, som maa sørge for, at denne Pligt kan blive opfyldt, og at det sker uden Udgift for den paagældende. Der bør ikke, samtidig med at man paalægger en Pligt, tillige rejsses en Strænk for Opfyldelsen af denne Pligt. Jeg vil tage et Eksempel. Staten, Samsfundet gør det til Pligt for Folk at lade sig vaccinere, det er noget, der er fundet at være i Samsfundets Interesse, men derfor sørger man ogsaa for, at det kan ske gratis; man paalægger en Bøde, naar vedkommende ikke vil opfylde sin Pligt i den Henseende, men man forlanger ikke, at de skulle betale derfor.

Anderledes er det med Hensyn til Folkekirken Samfund. Der bestaar i Virkeligheden som en rent abnorm Ordning Bestemmelser om, at der skal betales for Foretagelsen af Handlinger, Folkekirken fordrer foretage af sine Medlemmer som en Pligt mod Folkekirken Samfund. For at tage et Eksempel: Daabshandlingen paahviler det Forældre at faa fuldbyrdet for deres Børn, det paahviler dem som en kirkelig Pligt. Det blev udtrykkelig udtalt den Gang, man affastede Tvangsforanstaltninger med Hensyn til Daabspligtens Opfyldelse, at ved disse Tvangsforanstaltningers Ophævelse bortfaldt ingenlunde den kirkelige Pligt, der paahviler Forældre, der høre til Folkekirken, til at lade deres Børn døbe. Hvad der gælder om Daaben, gælder jo i større eller mindre Grad ogsaa om andre Handlinger, hvorfor der skal betales, Konfirmation o. s. v. Forholdet er altsaa efter vor Opfattelse det, at Accidenser ere en forkastelig kirkelig Afgift, den er i sit Væsen forkastelig, og for at det skal kunne erkendes, at dette virkelig forholder sig saa, skal jeg paavise, at det altid har været anerkendt, at Accidenser er en forkastelig Afgift.

Allerede fra de første kirkelige Tider her i Landet er det slaaet fast, at det var et Misbrug, at Accidenser fandt Sted. Vi kunne gaa saa langt tilbage her som til Adam af Bremens Tid, omkring Aar 1075, allerede den Gang vare Accidenserne komne i Brug, men der udtales en aldeles bestemt Fordømmelsesdom over denne Institution. Jeg tillader mig at oplæse nogle faa Ord af den gamle Forfatter. Han roser først den kirkelige Interesse i Sverige og siger, at i Sverige er man næsten ikke anset for en Kristen, naar man ikke gaar i Messe hver Dag og medbringer Offerafgift, men siger han: „Daab og Konfirmation, Indvielse af Altene og Haandspaalæggelse til præstelige Embeder, alt dette købes hos dem og Danstjerne i dyre Domme. Det hidrører efter mit Støn fra Præsternes Gerrighed. Da nemlig Barbarerne indtil denne Dag enten ikke have Begreb om eller ikke ere villige til at give Tiende, saa lægges der af den Grund Beslag paa det øvrige, som burde hvedes uden Bederlag. Thi baade Sygebesøget og Jordpaastælse, alt koster Penge. Saaledes bliver, efter hvad jeg har bragt i Erfarening, Bædernes Renhed ene og alene plettet ved Præsternes Gerrighed“. Der har man allerede paa et saa tidligt Tidspunkt en Dom om, at Accidenser ere en forkastelig kirkelig Afgift. Den gamle Forfatter nævner to Grunde til, at dette Misbrug finder Sted: Præsternes Gerrighed, og at disse